

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۶/۰۷
شماره: ۲۶۹۸۳۲
پیوست:

معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری
اداره کل پدافند غیرعامل و مدیریت بحران

بسمه تعالی

جهش تولید با مشارکت مردم

جناب آقای رزمی، مدیر محترم HSE و پدافند غیرعامل شرکت ملی نفت ایران
جناب آقای محمدی پور، مدیر محترم HSE و پدافند غیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش
جناب آقای نور موسوی، مدیر محترم HSE و پدافند غیرعامل شرکت ملی گاز ایران
جناب آقای عمادی، مدیر محترم HSE و پدافند غیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی

موضوع: دستورالعمل ساماندهی و امن سازی مراکز پر خطر

با سلام و احترام؛

بازگشت به نامه شماره ۲۴۹۱۶۴-۱۰/۱ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۲۷ مشاور محترم وزیر و مدیر کل دفتر وزارتی و بر اساس نامه شماره ۱۳۰۱۳/۱/۱۶۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۲۱ رئیس محترم ستاد کل نیروهای مسلح و کارگروه دائمی پدافند غیرعامل کشور در خصوص موضوع فوق، به پیوست "دستورالعمل ساماندهی و امن سازی مراکز پر خطر" به منظور استحضار و صدور دستور بهره برداری و اجرا ایفاد می گردد.

شایان ذکر است با توجه به اهمیت بالای موضوع، ضروریست علاوه بر اجرایی نمودن دستورالعمل مذکور خصوصاً وظایف ابلاغی وزارت نفت در بند "ه" ماده "۱۱"، موارد ذیل نیز در دستور کار قرار گیرد.

- شناسایی و تدوین فهرست مواد پر خطر موجود در سطح شرکت / منطقه
- رصد، پایش، تشخیص و برآورد تهدیدات منتج از مواد پر خطر شناسایی شده
- شناسایی و درجه بندی مراکز پر خطر با توجه به میزان و شدت خطر مواد مذکور
- ارزیابی و مدیریت ریسک و ارائه راهکارهای پیشگیرانه
- ارزیابی مداوم آسیب پذیری ها، کاهش آسیب پذیری ها و امن سازی مراکز پرخطر شناسایی شده
- تهیه طرح های پیشگیرانه، آمادگی و پاسخ به مخاطرات/تهدیدات محتمل

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۶/۰۷
شماره: ۳۶۹۸۳۲
پیوست:

معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری

اداره کل پدافند غیرعامل و مدیریت بحران

بخش تولید با مشارکت مردم

بسمه تعالی

- برگزاری آموزش های اثر بخش به منظور ارتقای سطح آگاهی کارکنان
- برنامه ریزی و اجرای مانورهای توجیهی و عملیاتی
- حفظ حریم ایمنی، امنیتی و پدافندی تاسیسات
- برنامه ریزی برای ممیزی و پایش مداوم و شناسایی عدم انطباق های موجود

علی اصغر حق بین
مدیر کل

رونوشت:

- معاون محترم وزیر در امور مهندسی، پژوهش و فناوری، برای استحضار لطفاً
- رئیس محترم بررسی تخصصی و نظارت بر اجرای برنامه های اداره کل، برای پیگیری لازم لطفاً
- دفتر اداره کل

جمهوری اسلامی ایران

فرماندهی کل قوا کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور

شماره: ۱۶۰۵/۱/۳۰۱۳
تاریخ: ۱۴۰۳/۰۵/۲۱

سپهر ارجمند

مقام معظم رهبری و فرمانده کل قوا مدظله العالی:

«اگر در ایران کشور ایست این سدا را در کنگنه و پدافند غیرعامل به طور مایه توسعه پیدا کند کشور در معرض تهدیدهای بسیار غیرقابل جبران قرار خواهد گرفت؛ بدین سنوان بخش های مختلف کشور چه بخش های نظامی و چه بخش های غیرنظامی باید پدافند غیرعامل، همکاری کامل و لازم انجام دهند.»

«مانست از ایجابات سیاست پرخطر در مرکز جمعیتی و بیرون بودن این گونه تاسیسات از شراد پیش بینی تهدیدات ایمنی برای آن در تاسیساتی که وجود آنها الزامی است و مانست از ایجاد مرکز جمعیتی در اطراف تاسیسات پرخطر با تعیین حریم لازم، (بندهای است ایمنی کلی نظام در موضوع پدافند غیرعامل، ۱۳۸۱)»

تصویرنامه

«با مصلحت بر محمد و آل محمد و احترام»

وزارت کشور - وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت نفت

سازمان انرژی اتمی ایران - سازمان برنامه و بودجه کشور - سازمان پدافند غیرعامل کشور

به استناد تبصره ۱ قانون تشکیل سازمان پدافند غیرعامل کشور - مصوب مجلس شورای اسلامی - هشتم و ششمین جلسه کارگروه (کمیته) دائمی پدافند غیرعامل کشور در تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۹ تشکیل گردید و در اجرای بند ۹ سیاستهای کلی نظام در موضوع پدافند غیرعامل پیشنهاد سازمان پدافند غیرعامل کشور با موضوع دستورالعمل ساماندهی و امن سازی مراکز پرخطر را بررسی و به شرح زیر تصویب نمود:

دستورالعمل ساماندهی و امن سازی مراکز پرخطر

مقدمه

مراکز پرخطر شهری از مهم ترین منابع حوادث و تهدیدات در شهرهاست که جان بسیاری از مردم را تهدید می کند. ایجاد زیرساخت های مختلف برای ارائه خدمات به شهروندان، توسعه شهرها به سمت مراکز صنعتی و جانمایی نامناسب برخی از صنایع در مجاورت مراکز جمعیتی، موجب ایجاد تهدیدات انسان ساخت متنوعی بر مردم شده است. کاربرد وسیع مواد شیمیایی پرخطر در محل زندگی مردم، استفاده از مواد پرتوزا در صنایع و مراکز درمانی، وجود پست های برق و گاز و تصفیه خانه های آب و فاضلاب و مانند آن در محیط های شهری، اهمیت پرداختن به این موضوع را مشخص می کنند. حادثه انفجار در بندر بیروت تنها یکی از صدها حادثه ای است که در این حوزه اتفاق افتاده است و اگر تهدیدات تروریستی و عامدانه را هم به این بخش اضافه کنیم، لزوم توجه به این بخش را در جند ان می نماید.

موضوع ساماندهی و امن سازی مراکز پرخطر با وجود آنکه در بالاترین سطح خود در بند ۹ سیاست های کلی نظام در مورد پدافند غیرعامل، مورد تاکید مقام معظم رهبری (مدظله العالی) قرار گرفته است، اما در اجرای آن تاکنون موفق عمل نشده و متأسفانه، شاهد افزایش مجاورت های تهدیدزا بین مراکز پرخطر صنعتی با کانون های جمعیتی بوده ایم که بی توجهی و عدم مدیریت بهینه این مخاطرات، منجر به هم افزایی با تهدیدات دشمن گردیده و تبعات و پیامدهای ناگوار

استان وزارت صنعت، معدن و تجارت
بیشتر و بزرگ تری را به دنبال خواهد داشت.
سیستم ایمنی و پدافند غیرعامل

شماره نامه: ۲۶۲۴۱۴

ماده ۱- مبانی استنادی

- (۱) سیاست‌های کلی نظام در موضوع پدافند غیرعامل ابلاغی مقام معظم رهبری (مظله‌العلی) (بند ۹)
"مانعت از ایجاد تأسیسات پرخطر در مراکز جمعیتی و بیرون بردن این گونه تأسیسات از شهرها و پیش بینی تهدیدات ایمنی برای آن سته از تأسیساتی که وجود آنها الزامی است و مانعت از ایجاد مراکز جمعیتی در اطراف تأسیسات پرخطر با تعیین حریم لازم".
- (۲) قانون تشکیل سازمان پدافند غیرعامل کشور
- (۳) اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور - ابلاغی مقام معظم رهبری (مظله‌العلی)
- (۴) مصوبات کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور
- (۵) مصوبه شورای عالی معماری و شهرسازی با موضوع مکان‌یابی مراکز حیاتی و حساس
- (۶) قانون تعیین حریم حفاظتی- امنیتی اماکن و تأسیسات کشور
- (۷) قانون فروش و انتقال پادگان‌ها و سایر اماکن نیروهای مسلح به خارج از حریم شهرها
- (۸) ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیت‌های صنعتی و تولیدی
- (۹) آیین‌نامه اجرایی نگهداری، حمل، مصرف و ایمنی مواد خطرناک- آیین‌نامه بند (س) ماده ۱۴ قانون مدیریت بحران کشور
- (۱۰) آیین‌نامه اجرایی حمل و نقل جاده‌ای مواد خطرناک

ماده ۲- تعاریف و اختصارات

- (۱) کمیته دائمی: کارگروه (کمیته) دائمی پدافند غیرعامل کشور
- (۲) سازمان: سازمان پدافند غیرعامل کشور
- (۳) دستگاه‌های اجرایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری و موضوع ماده ۲۹ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه کشور
- (۴) ساماندهی: بهبود وضعیت موجود مراکز و تأسیسات پرخطر در محدوده کانون‌های جمعیتی از لحاظ استقرار (مکان‌یابی، جانمایی)، رعایت حریم و واپایش و مدیریت مخاطرات با حفظ کارکردهای اصلی برای ارتقای شرایط ایمن زندگی در محدوده‌های شهری و روستایی
- (۵) کانون جمعیتی: ازدحام موقت یا استقرار دائم جمعیت، خواه به منظور سکونت یا فعالیت در یک مکان را کانون جمعیتی می‌گویند.
- (۶) محدوده شهر: عبارت است از حد کالبدی شهر و توسعه آتی در دوره طرح جامع تا تهیه طرح مذکور در طرح هادی شهر که ضوابط و مقررات شهرسازی در آن لازم الاجرا می‌باشد. (شورای عالی معماری و شهرسازی)
- (۷) حریم شهر: قسمتی از اراضی بلافصل پیرامون محدوده شهر که نظارت و واپایش شهرداری در آنجا ضرورت دارد و از مرز تقسیمات کشوری یعنی شهرستان و بخش مربوط تجاوز ننماید. (شورای عالی معماری و شهرسازی)
- (۸) شرایط اضطراری: وضعیتی است که در پی وقوع مخاطرات و قریب الوقوع بودن حادثه یا بعد از وقوع آن ایجاد می‌شود و نیاز به اقدامات فوق‌العاده برای پاسخ دارد. این تعریف بر همه وضعیت‌های ناشی از وقوع تهدیدات دلالت دارد.
- (۹) مخاطرات CBRNE: در معرض خطر قرار گرفتن یک مرکز یا زیرساخت، ناشی از اقدامات نظامی دشمن در عرصه‌های شیمیایی، بیولوژیکی، رادیولوژیکی، هسته‌ای و انفجاری را مخاطرات CBRNE می‌گویند.
- (۱۰) سطح قابل قبول خطر: به پایین‌ترین سطح از میزان خطر که با الزامات ایمنی و رعایت اصل عدم پذیرش تلفات، مصدومیت و خسارت اقتصادی برای یک مرکز برآورد می‌گردد، سطح قابل قبول خطر اطلاق می‌گردد.

(۱۱) مراکز پرخطر: مراکزی هستند که به صورت بالقوه ظرفیت ایجاد آسیب به دارایی‌ها، منافع و تولید خطر برای مردم را دارند. این مراکز به چهار دسته زیر تقسیم می‌شوند.

۱- مراکز بسیار پرخطر: مراکزی که دارای سطح بالایی از ظرفیت تولید خطر هستند و در صورت آسیب دیدن، گستره آسیب یا پیامدهای آن در سطح ملی یا چند استان بوده یا اینکه برای واپایش و مهار آن نیاز به پشتیبانی لازم در این سطوح باشد.

۲- مراکز پرخطر: مراکزی که دارای سطح بالایی از ظرفیت تولید خطر هستند ولی در صورت آسیب دیدن، گستره آسیب یا پیامدهای آن در سطح استان بوده یا اینکه برای واپایش و مهار آن نیاز به پشتیبانی لازم در این سطح باشد.

۳- مراکز با خطر متوسط: مراکزی که نسبت به مراکز پرخطر از ظرفیت تولید خطر کمتری برخوردار بوده و در صورت آسیب دیدن، گستره آسیب یا پیامدهای آن در سطح یک شهرستان بوده یا اینکه برای واپایش و مهار آن نیاز به پشتیبانی لازم در این سطح باشد.

۴- مراکز کم خطر: مراکزی که دارای سطح پایینی از ظرفیت تولید خطر هستند و در صورت آسیب دیدن، گستره آسیب یا پیامدهای آن در سطح محلی یا کمتر از آن بوده یا واپایش و مهار آن در سطح محلی و امکانات داخلی مرکز، قابل انجام باشد.

(۱۲) مواد پرخطر: کلیه مواد با ماهیت شیمیایی، زیستی (بیولوژیک)، پرتوزا و انفجاری و با منشأ طبیعی یا مصنوعی که به صورت مایع، جامد و گاز در محیط وجود دارند و در صورت عدم مدیریت صحیح و عدم رعایت ایمنی در زمان تولید، حمل و نقل، بارگیری، نگهداری، تخلیه و مصرف یا امحاء می‌توانند باعث انفجار، آتش‌سوزی، خرابی تجهیزات، مسمومیت، سوختگی، دریافت تشعشع، بیماری و مرگ انسان یا حیوان و اثرات زیان‌بار بر روی گیاهان و محیط زیست گردند. مواد خطرناک بر اساس خصوصیات خود در نه گروه به شرح زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

۱- مواد منفجره (Explosive material): مواد منفجره، مواد جامد، مایع یا مخلوطی از مواد مختلف هستند که اگر منفجر شوند، موجب تخریب محیط اطراف خود می‌شوند. از جمله این مواد می‌توان به انواع بمب‌ها، مین‌ها، راکت‌ها، آمونیوم و اشاره کرد.

۲- گازها (Flammable Gases): گازها موادی هستند که به صورت‌های مختلف در طبیعت یافت می‌شوند. این مواد هم به صورت خالص و هم به صورت ترکیبی از یک یا چند گاز موجود می‌باشند. گاز بوتان، مونواکسید کربن، اکسیژن فشرده، نیتروژن فشرده، اکسید اتیلن، کلرید اتیلن و سایر جزو این مواد به حساب می‌آیند.

۳- مایعات قابل اشتعال (Combustible liquids): این مایعات به موادی گفته می‌شوند که در درجه حرارت ۵۰ درجه سانتیگراد دارای فشار بخاری کمتر از ۳۰۰ کیلو پاسکال بوده و در درجه حرارت ۲۰ درجه سانتیگراد و فشار استاندارد ۱۰۱.۳ کیلو پاسکال به صورت کامل، حالت گازی نداشته و نقطه اشتعالشان کمتر از ۶۱ درجه سانتیگراد می‌باشد. موادی از قبیل بنزین، گازوئیل، استون، بنزن، چسب‌های حاوی مواد قابل اشتعال، جوهر چاپگر و سایر در گروه مایعات قابل اشتعال قرار دارند.

۴- جامدات قابل اشتعال (Flammable solids): این گروه از مواد خطرناک شامل مواد جامد قابل اشتعال، موادی که به خودی خود فعال هستند و مواد منفجره غیر حساس می‌گردد. پودر آلومینیوم، فسفر، سولفور، پودر تیتراسیون و سایر از جمله این مواد به شمار می‌آیند.

جمهوری اسلامی ایران

فرماندهی کل قوا کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور

شماره: ۱۶۰/۱/۳۰۱۳/ی

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۵/۲۱

۵- اکسیدکننده‌ها (Oxidizers): مواد اکسید کننده موادی هستند که به خودی خود آتش نمی‌گیرند، اما موجب شعله‌ورتر شدن مواد دیگر شده و عمل سوختن را آسان‌تر می‌کنند. آتش حاصل از این مواد، گازهای سمی تولید می‌کند. از جمله این مواد می‌توان به نیترات آلومینیوم، کلرات کلسیوم، نیترات باریوم، پراکسیدهای غیرآلی و سایر را نام برد.

۶- سم‌ها و مواد میکروبی (Poisons Inhalation hazard): مواد سمی، موادی هستند که در اثر تماس با دست یا بلعیدن، سلامتی انسان را به خطر می‌اندازند و یا موجب مرگ انسان می‌گردند. بخارات یا مه حاصل از این مواد نیز سمی بوده و استنشاق آنها موجب مسمومیت خواهد شد. آرسینیک، نیترات جیوه، نیکوتین، پتاسیم و سایر نمونه‌هایی از مواد سمی هستند.

۷- مواد رادیواکتیو (Radioactive materials): مواد رادیواکتیو موادی هستند که در اثر تشعشعات خود، سلامت انسان‌ها، حیوانات و به‌طور کلی محیط زیست را به خطر می‌اندازند. از مواد رادیواکتیو نیز می‌توان به اورانیوم اشاره کرد.

۸- مواد خورنده (Corrosives): مواد خورنده موادی هستند که در اثر واکنش شیمیایی، پوست بدن یا دستگاه مخاطی انسان را مورد تهدید قرار می‌دهند. همچنین این مواد قادرند در صورت نشستن به بسته‌بندی مواد خطرناک و وسایل حمل و نقل آسیب برسانند. از بارزترین مواد خورنده می‌توان به انواع اسیدها و بازهایی از قبیل اسید فسفریک، اسید سولفوریک، اسید فرمیک، اسید پر کلریک، هیدروکسید سدیم و سایر اشاره نمود.

۹- سایر موادی که باعث ایجاد خطر در طول زمان حمل و نقل می‌شوند ولی در طبقه‌بندی‌های بالا به آنها اشاره نشده مانند: ضایعات و پسماندها، مواد مغناطیسی شدید، باتری‌های لیتیومی، آزیست قهوه‌ای، سفید و آبی.

ماده ۳- هدف از تدوین سند

هدف از تدوین این سند، تهیه و تنظیم دستورالعمل نظام‌مند نحوه ساماندهی و امن‌سازی مراکز پرخطر و مشخص نمودن سازوکارها، مسئولیت‌ها، وظایف دستگاه‌ها و سازمان‌ها و بخش‌های نظامی و انتظامی و ایجاد هماهنگی و هم‌افزایی بین اقدامات پدافندی و ارتقاء سطح آمادگی‌ها در برابر حوادث، مخاطرات و تهدیدات در زیرساخت‌های پرخطر می‌باشد.

ماده ۴- منظور

- (۱) رصد، پایش، تشخیص و برآورد آسیب‌پذیری‌ها، مخاطرات و تهدیدات مراکز پرخطر و بررسی پیامدهای آن
- (۲) حصول اطمینان از آمادگی‌های لازم با انجام آموزش، تجهیز، تمرین و رزمایش
- (۳) کاهش خطرات ناشی از مراکز پرخطر نسبت به مراکز جمعیتی
- (۴) ساماندهی و خروج مراکز پرخطر از محدوده و حریم شهر به بیرون
- (۵) امن‌سازی مراکز پرخطری که وجود آنها در محدوده شهر، الزامی است

ماده ۵- حوزه شمول

قلمرو این سند، مراکز پرخطر موجود در کانون‌های جمعیتی در قلمرو کشور جمهوری اسلامی ایران و مناطق آزاد می‌باشد و کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده ۲۹ قانون برنامه هفتم توسعه و زیرساخت‌های پرخطر بخش خصوصی را شامل می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

فرماندهی کل قوا کمیته دانی پدافند غیرعامل کشور

شماره: ۱۶۰۵/۱/۳۰۱۳

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۵/۲۱

ماده ۶ - تهدیدات و مخاطرات

- تهدیدات موضوع این دستورالعمل انواع تهدیدات دشمن و سلاح‌های نامتعارف نظیر هسته‌ای، الکترونیکی، زیستی، شیمیایی و رایانیک (سایبری) و سایر تهدیدات جدید می‌باشند. تهدیدات پایه مفروض در این دستورالعمل عبارتند از:

- (۱) اقدامات تروریستی و نظامی
- (۲) عملیات پهبادی و ریزپرنده
- (۳) تهدیدات ترکیبی
- (۴) تهدیدات سایبری به صنایع و مراکز پرخطر با پیامد نشت مواد پرخطر
- (۵) اقدامات خرابکارانه علیه مراکز و صنایع پرخطر با پیامد نشت مواد پرخطر (تهدیدات از درون)

- مخاطرات

- (۱) مخاطرات ناشی از فعالیت یا کار با مواد شیمیایی، زیستی، پرتویی و انفجاری در انواع آزمایشگاهی، انباشت، حمل و نقل، تولید و پسمانداری
- (۲) مخاطرات انفجار و آتش‌سوزی در مراکز و تأسیسات پرخطر
- (۳) اندرکنش تهدیدات، مخاطرات، آسیب‌پذیری، ریسک و وابستگی متقابل با هم و نسبت به جمعیت

ماده ۷ - اصول حاکم بر دستورالعمل

(۱) هماهنگی و هم‌افزایی مدیریتی	(۶) بسیج منابع برای مقابله با تهدیدات
(۲) حفاظت و صیانت از جان مردم	(۷) هماهنگی و هم‌افزایی ایمنی، امنیت و پدافند
(۳) مکان‌یابی و جانمایی بهینه	(۸) مدیریت خطرپذیری و واپایش هم‌افزایی مخاطرات
(۴) واپایش تخریب‌های آبخاری	(۹) امن‌سازی و مصون‌سازی
(۵) آمادگی مستمر و پاسخ به تهدیدات	(۱۰) ارزیابی مداوم مخاطرات

ماده ۸ - مأموریت

کارگروه ملی ساماندهی و خروج مراکز پرخطر، تحقق و اجرای مأموریت‌های زیر را برنامه‌ریزی، هماهنگی، راهبری و نظارت می‌نماید:

- (۱) شناسایی و درجه‌بندی مراکز پرخطر از لحاظ: نوع خطر - میزان و شدت خطر و ارزیابی مخاطرات و میزان پیامد
- (۲) رصد، پایش، تشخیص و برآورد تهدیدات و بررسی پیامدهای آن
- (۳) ساماندهی و خروج مراکز پرخطر به بیرون از شهر و استقرار آنها در محل امن
- (۴) اعمال ملاحظات و الزامات پدافند غیرعامل در طرح‌های توسعه آینده دارای ظرفیت خطر و ممانعت از گسترش آنها به سمت مراکز جمعیتی
- (۵) ارزیابی مداوم آسیب‌پذیری‌ها، امن‌سازی اضطراری و مصون‌سازی مراکز پرخطر
- (۶) کاهش و مدیریت مخاطرات و مصون‌سازی مراکز پرخطر و نهادینه‌سازی الزامات و استانداردهای پدافند غیرعامل
- (۷) تهیه و اجرای طرح‌های مقابله و پاسخ به تهدیدات و مخاطرات مراکز پرخطر در شرایط اضطراری
- (۸) بازبینی و ارزیابی نوبه‌ای و منظم و نظارت مستمر بر پیاده‌سازی آنها
- (۹) سازماندهی مناسب و تعیین نقش‌ها و وظایف بین دستگاه‌ها در اجرای این دستورالعمل
- (۱۰) حفظ حریم ایمنی، امنیتی و پدافندی در طرح‌های توسعه شهری و طرح‌های هادی روستاها

جمهوری اسلامی ایران

فرماندهی کل قوا کمیته دانی پدافند غیرعامل کشور

شماره: ۱۶۰۵/۱/۳۰۱۳

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۵/۲۱

۱۱) تعیین سیاست‌های تشویقی برای تسهیل در اجرای خروج و انتقال مراکز پرخطر از مراکز جمعیتی از قبیل واگذاری زمین در خارج از حریم شهرها، تغییر کاربری زمین مراکز پرخطر درون شهری برای تأمین هزینه‌های انتقال و خروج مراکز ذی‌ربط و سایر

ماده ۹- اجرا

الف) کارگروه ملی ساماندهی و خروج مراکز پرخطر با مسئولیت وزیر کشور و با حضور دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط به‌منظور برنامه‌ریزی، هماهنگی، راهبری، هدایت و نظارت و حصول اطمینان از اجرای برنامه ساماندهی و خروج مراکز پرخطر اعم از مراکز موجود و طرح‌های توسعه‌ای و اجرای مأموریت‌های فوق در سطح ملی و متناظر با آن در استان‌ها و شهرستان‌ها با مسئولیت استاندار و فرماندار تشکیل می‌گردد:

اعضای کارگروه ملی ساماندهی و خروج مراکز پرخطر عبارتند از:

- ۱- وزارت کشور (رئیس)
- ۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت
- ۳- وزارت جهاد کشاورزی
- ۴- وزارت نفت
- ۵- وزارت راه و شهرسازی
- ۶- وزارت نیرو
- ۷- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۸- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
- ۹- سازمان حفاظت محیط زیست
- ۱۰- سازمان برنامه و بودجه کشور
- ۱۱- سازمان انرژی اتمی ایران
- ۱۲- سازمان پدافند غیرعامل کشور (دبیر)
- ۱۳- سایر دستگاه‌های دارای مراکز پرخطر بنا به موضوع

تبصره ۱- سازمان به عنوان دبیر کارگروه ملی ساماندهی و خروج مراکز پرخطر، با تشکیل کارگروه‌های تخصصی بررسی مراکز پرخطر در سطح ملی، نتایج را برای طرح در کارگروه ملی ساماندهی و خروج مراکز پرخطر و تصمیم‌گیری درخصوص آنها ارائه نماید.

تبصره ۲- هماهنگی، راهبری، هدایت و نظارت و حصول اطمینان از اجرای برنامه ساماندهی و خروج مراکز پرخطر در حوزه سازمان‌های نیروهای مسلح، توسط ستاد کل نیروهای مسلح انجام می‌گیرد.

تبصره ۳- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ضمن ایفاء نقش نمایندگی نیروهای مسلح در کارگروه ملی، تصمیمات آن را به ستاد کل نیروهای مسلح گزارش نماید.

ب) کارگروه استانی ساماندهی و خروج مراکز پرخطر در سطح استان‌ها با مسئولیت استاندار و در شهرهای بزرگ با مسئولیت فرماندار، تشکیل می‌شود و براساس دستورالعمل جاری نسبت به شناسایی و طبقه‌بندی مراکز پرخطر در سطح استان و به تبع آن خروج مراکز پرخطر به بیرون از شهر (مراکز پرخطر غیرشهری) و آمن‌سازی مراکزی که ضرورت و الزام وجود در

شهر را دارند (مراکز پرخطر شهری) و ایجاد ساز و کار پاسخ به حوادث و پشتیبانی آن در سطح استان و شهرها اقدام نموده و از اجرای الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل در مراکز موجود و طرح‌های توسعه‌ای اطمینان حاصل نمایند.

اعضای کارگروه استانی ساماندهی و خروج مراکز پرخطر عبارتند از:

- ۱- استاندار (رئیس)
- ۲- مدیرکل صمت استان
- ۳- مدیرکل راه و شهرسازی استان
- ۴- مدیرکل جهاد کشاورزی استان
- ۵- مدیرکل محیط زیست استان
- ۶- مدیرکل بازرسی استان
- ۷- رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان
- ۸- فرماندار شهرستان ذی‌ربط
- ۹- شهردار مرکز استان
- ۱۰- نماینده وزارت دفاع در استان
- ۱۱- مدیرکل پدافند غیرعامل استان (دبیر)
- ۱۲- سایر دستگاه‌های دارای مراکز پرخطر بنا به موضوع

تبصره ۴- مدیرکل پدافند غیرعامل استان با تشکیل کارگروه تخصصی بررسی مراکز پرخطر استان و برنامه‌ریزی و هماهنگی اجرایی، نتایج را برای طرح در کارگروه ساماندهی و خروج مراکز پرخطر استان و تصمیم‌گیری در خصوص آنها ارائه نماید.

ماده ۱۰- گام‌های اجرایی

گام اول: شناسایی و درجه‌بندی مراکز پرخطر

برای شناسایی و درجه‌بندی مراکز پرخطر شهری ضرورت دارد متناسب با ویژگی‌های خاص هر مرکز و اهمیت آن و مؤلفه‌های ماهیت خطر، کارکرد مرکز، موقعیت و مجاورت‌ها، پیامدها، آمادگی و سرعت پاسخ و وابستگی به سایر عناصر خطرزا، مدنظر قرار گیرند. برای درک بهتر از مفهوم درجه‌بندی مراکز پرخطر، راهنمای درجه‌بندی صنایع و مراکز پرخطر، توسط سازمان تهیه و ابلاغ می‌گردد.

گام دوم: تعیین شعاع خطر مراکز پرخطر

فاصله‌ای که باید بین مراکز جمعیتی و مراکز پرخطر متناسب با میزان خطرناکی رعایت شود تا از خطرات احتمالی جلوگیری نماید. تعیین شعاع خطر مراکز پرخطر متناسب با نوع مواد پرخطر در انواع دسته‌بندی‌های ۹ گانه ذکر شده در ماده ۲ بند ۱۲، براساس ویژگی‌ها و خصوصیات هر دسته از مواد پرخطر تعیین می‌شود.

گام سوم: بررسی اندرکنش مراکز پرخطر با هم و مراکز جمعیتی پیرامون و تعیین پهنه بندی خطر

به طراحی و ترسیم سناریوهای مختلف تهدید و حادثه اقدام می‌شود و با بررسی تأثیرات متقابل حوادث و رخدادهای مراکز پرخطر نسبت به یکدیگر و مراکز جمعیتی پیرامون، پیامدهای احتمالی اندرکنش آنها را تعیین نموده و براساس نتایج آن، پهنه‌بندی خطر انجام می‌شود.

گام چهارم: دسته‌بندی پیامدها (شدت اثر بر مردم شامل تلفات، خسارات و صدمات)

بررسی نتیجه وقوع یک تهدید یا حادثه و تحلیل پیامدهای اولیه به پیامدهای ثانویه و پیامد نهایی و نیز بررسی الگوی تخریب و انتشار از نظر تداوم و استمرار و انتقال در لایه‌ها، سطوح و حوزه‌های مختلف کارکرد شهری به صورت ایجاد تلفات، خسارات و صدمات بر مراکز جمعیتی و دارایی‌ها

گام پنجم: بررسی ضرورت وجود این مراکز در مجاورت مراکز جمعیتی

طرح و بررسی مراکز پرخطر شناسایی شده شهری در کارگروه تخصصی بررسی مراکز پرخطر در سطوح ملی و استانی و شهرستانی با تعیین پیامدهای دفاعی و امنیتی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و سایر (در صورت انتقال و جابجایی مرکز به بیرون از محدوده شهر و یا حفظ ساختار موجود فعلی) و تعیین ضرورت و نیاز شهر به کارکردهای مرکز پرخطر و ارائه نتایج بررسی‌ها در کارگروه ساماندهی و خروج مراکز پرخطر و تصمیم‌گیری درخصوص خروج آنها از کانون جمعیتی و یا ادامه فعالیت آنها با رعایت الزامات و ملاحظات موردنیاز در این مرحله انجام می‌شود.

گام ششم: انتقال و جابجایی مراکز پرخطر از مجاورت مراکز جمعیتی

انتقال و خروج مراکزی که از لحاظ شدت خطر در زمره مراکز پرخطر شهری قرار می‌گیرند و لزومی به وجود آنها در شهر نیست. این مراکز باید طی فرآیند مشخصی از شهر خارج و در مکانی با فاصله مناسب از کانون‌های جمعیتی مستقر شوند. انتخاب بهینه پهنه استقرار مراکز پرخطر در خارج از حریم شهرها برابر ضوابط ابلاغی وزارت صنعت، معدن و تجارت و ملاحظات و الزامات سازمان پدافند غیرعامل کشور و ساماندهی و انتقال این مراکز پرخطر در بازه زمانی مشخص برنامه‌ریزی و اجرا گردد.

گام هفتم: حفظ ساختار موجود مراکز پرخطر در شرایط فعلی و امن‌سازی، مصون‌سازی، مقاوم‌سازی و کاهش مخاطرات آنها

برای مراکز پرخطری که وجود آن در شهر الزامی است و انتقال آنها به خارج از شهر، ممکن نیست، باید برنامه‌های مصون‌سازی و امن‌سازی برای کاهش و مدیریت مخاطرات در سطح خطر قابل قبول احتمالی تهیه و تنظیم شده و نسبت به اجرای آنها سریعاً اقدام شود.

گام هشتم: طرح مقابله و پاسخ

طرح‌های مقابله و پاسخ به شرایط اضطراری در مورد مراکز پرخطر (برای مراکز پرخطر شهری و مراکز پرخطری که در خارج از کانون‌های جمعیتی استقرار می‌یابند) متناسب با نوع خطر و پیامدها و شدت آسیب‌پذیری‌ها تهیه و اجرایی می‌شود. در اجرای این گام، رعایت آیین‌نامه اجرایی نگهداری، حمل، مصرف و ایمنی مواد خطرناک - آیین‌نامه بند (س) ماده ۱۴ قانون مدیریت بحران کشور - نیز مورد تأکید است.

گام نهم: بازرسی نوبه‌ای و حصول اطمینان از اجرای الزامات و برنامه‌ها

بازرسی نوبه‌ای به مفهوم ارزیابی فعالیت مراکز و زیرساخت‌های پرخطر شهری برای حصول اطمینان از پیاده‌سازی الزامات، استانداردها و مقررات ابلاغی و بازرسی مداوم و نوبه‌ای کشف آسیب‌پذیری‌ها و مخاطرات مراکز پرخطر و حصول اطمینان از اجرای مفاد دستورالعمل و نظارت و واپایش و پیگیری تخلفات احتمالی از اجرای دستورها.

ماده ۱۱- وظایف دستگاه‌های اجرایی**الف) وزارت کشور**

- ۱- هماهنگی، هدایت و راهبری موضوع ساماندهی و امن‌سازی مراکز پرخطر در سطوح ملی و استانی
- ۲- تهیه فهرست مراکز پرخطر در سطح کشور ظرف ۳ ماه از ابلاغ دستورالعمل، طرح در کارگروه ملی ساماندهی و امن‌سازی مراکز پرخطر و تصمیم‌گیری در مورد آنها (بر اساس نوع و شدت مخاطرات)

- ۳- بهره‌مندی از ظرفیت‌های ملی و استانی از جمله شورای امنیت کشور و سایر شوراهای در اجرای دستورالعمل جاری
- ۴- راهبری اجرای ضوابط و استانداردها و ملاحظات تخصصی پدافند غیرعامل در مراکز پرخطر ابلاغ شده توسط سازمان و حصول اطمینان از اجرای آنها
- ۵- هماهنگی و هم‌افزایی بین سازمان پدافند غیرعامل و سازمان مدیریت بحران در ساماندهی و عملیات پاسخ به حوادث و مخاطرات مراکز پرخطر
- ۶- ارائه گزارش سالانه عملکرد کارگروه ساماندهی و امن‌سازی مراکز پرخطر به کمیته دائمی و سازمان

ب) استانداری‌ها/ فرمانداری‌ها

- ۱- تشکیل کارگروه استانی ساماندهی و امن‌سازی مراکز پرخطر با مسئولیت استاندار و در شهرستان با مسئولیت فرماندار
- ۲- هماهنگی، برنامه‌ریزی، هدایت و راهبری موضوع مراکز پرخطر در سطح استان از طریق تشکیل کارگروه استانی و کارگروه‌های تخصصی ساماندهی و امن‌سازی مراکز پرخطر به صورت منظم و نوبه‌ای
- ۳- تعیین جداول فهرست مراکز پرخطر در سطح استان ظرف ۳ ماه از ابلاغ دستورالعمل و اعلام به سازمان و طرح در کارگروه استانی ساماندهی و امن‌سازی مراکز پرخطر
- ۴- راهبری درج برنامه ساماندهی و امن‌سازی اضطراری مراکز پرخطر در قالب برنامه سالانه دستگاه‌های استان و شهرستان‌ها و تأمین اعتبار لازم از محل ذی‌ربط
- ۵- پیگیری اجراء وظایف و تکالیف دستگاه‌های اجرایی مشمول در راستای پیاده‌سازی فرآیند ساماندهی و خروج مراکز پرخطر و نهادینه‌سازی در ذات برنامه‌های سالانه
- ۶- حصول اطمینان از اجرای طرح‌ها و برنامه‌های ساماندهی، امن‌سازی و خروج مراکز پرخطر
- ۷- بسیج ظرفیت‌های استان و شهرستان برای مقابله و پاسخ به حوادث و تهدیدات مراکز پرخطر

ج) وزارت صنعت، معدن و تجارت

- ۱- تشکیل کارگروه ساماندهی مراکز پرخطر در سطح وزارت به منظور شناسایی، درجه‌بندی و تعیین میزان مخاطرات مراکز موجود وزارت ظرف مدت ۳ ماه
- ۲- ساماندهی، طراحی و پیاده‌سازی منطقه/شهرک صنعتی ویژه مراکز پرخطر در خارج از حریم شهرها و مستقل از سایر شهرک‌های صنعتی با اعمال ملاحظات پدافند غیرعامل
- ۳- تهیه، تدوین و اجرای ضوابط و الزامات پدافند غیرعامل برای شهرک‌های صنعتی ویژه مراکز پرخطر
- ۴- سازماندهی صنایع پرخطر در شهرک‌های صنعتی ویژه مراکز پرخطر با الزامات و ملاحظات خاص ابلاغی سازمان
- ۵- ارزیابی میزان خطر شهرک‌های صنعتی موجود و طراحی و اجرای طرح ساماندهی آنها
- ۶- بازرسی نوبه‌ای و نظارت و واپایش مراکز پرخطر و حصول اطمینان از کاهش خطر آنها
- ۷- تهیه طرح امن‌سازی و طرح مقابله و پاسخ به حوادث و مخاطرات CBRNE
- ۸- نظارت برای اعمال ملاحظات پدافند غیرعامل در طرح‌های آتی

د) وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

- ۱- تشکیل کارگروه ساماندهی مراکز پرخطر در سطح وزارت و به منظور شناسایی، درجه‌بندی و تعیین میزان مخاطرات مراکز موجود وزارت ظرف مدت ۳ ماه
- ۲- تهیه فهرست پیشنهادی جابجایی و خروج مراکز پرخطر و ارائه به ستاد کل ن.م و اقدام پس از تصویب
- ۳- بازرسی مداوم از مراکز پرخطر و کشف آسیب‌پذیری‌ها و مخاطرات آنها و حصول اطمینان از اجرای ملاحظات پدافند غیرعامل و کاهش میزان خطر این مراکز
- ۴- ایفاء نقش نمایندگی نیروهای مسلح در کارگروه ملی ساماندهی و امن‌سازی مراکز پرخطر

۵- تهیه برنامه واپایش و کاهش مخاطرات، امن سازی و مصون سازی مراکز و کارخانجات تولید و مصرف کننده و صنایع وابسته مواد انفجاری و حصول اطمینان از اجرای آن

۶- تدوین و اجرایی سازی طرح ها و برنامه های عملیاتی با تمرین، تکرار، رزمایش و ارتقاء آمادگی های عملیاتی در سطوح عملیاتی مختلف در مراکز پرخطر

تبصره- وزارت دفاع و پشتیبانی ن.م کارگروه ساماندهی مراکز پرخطر در حوزه مواد منفجره در استان ها را با حضور نمایندگان دستگاه های دارای مواد منفجره تشکیل داده و در چارچوب این دستورالعمل اقدام می نماید. مسئولیت تشخیص نوع مواد، شدت انفجار، بررسی پیامدهای انفجار، تعیین حریم امن مواد منفجره و الزامات آن به عهده وزارت دفاع می باشد.

وزارت دفاع، نتایج اقدامات انجام شده در این کارگروه را به سازمان، به صورت منظم و نوبه ای گزارش نماید.

۵) وزارت نفت و نیرو

۱- تشکیل کارگروه ساماندهی مراکز پرخطر در سطح وزارت و شرکت های زیرمجموعه به منظور شناسایی، درجه بندی و تعیین میزان مخاطرات مراکز و زیرساخت های موجود

۲- تهیه برنامه های:

الف- خروج مراکز پرخطر از محیط های شهری به بیرون و استقرار در شهرک های صنعتی ویژه مراکز پرخطر
ب- امن سازی و کاهش آسیب پذیری مراکزی که به تشخیص ستاد ساماندهی استان، مخاطرات آن در سطح قابل قبول خطر، کاهش یافته است.

۳- ارائه و تصویب طرح های ساماندهی مراکز پرخطر در سندهای استانی و پیگیری الزامات اجرایی آن

۴- تهیه ضوابط و الزامات پدافند غیرعامل برای استقرار مراکز پرخطر در شرکت های تابعه

۵- بازرسی نوبه ای برای حصول اطمینان از انجام اقدامات پدافند غیرعامل و کاهش مخاطرات مراکز پرخطر

۶- تهیه و اجرای طرح امن سازی اضطراری و طرح مقابله و پاسخ به حوادث CBRNE

۷- نظارت بر اعمال ملاحظات پدافند غیرعامل در طرح های آتی

۸- کاهش و حذف ظرفیت های حمل و نقل سوخت جاده ای با گسترش خطوط لوله انتقال سوخت و فرآورده ها

۶) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۱- تشکیل کارگروه ساماندهی و امن سازی مراکز پرخطر و درجه بندی آنها در حوزه وزارت بهداشت و درمان برابر دستورالعمل ظرف مدت ۳ ماه

۲- سازماندهی و تجهیز واحدهای امدادی-درمانی در منطقه یا شهرک صنعتی ویژه مراکز پرخطر بر اساس نظام های عملیاتی، پدافند شیمیایی و زیستی، مصوب کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور با قابلیت پاسخ به حوادث شیمیایی و زیستی و پرتوی متناسب با سطح و نوع حادثه

۳- تجهیز و آماده سازی مراکز درمانی شهری متناسب با نوع و شدت مخاطرات ناشی از مراکز پرخطر درون شهری

۴- تدوین و اجرایی سازی طرح های پاسخ با تمرین و رزمایش و ارتقاء آمادگی در حوادث CBRNE در مراکز پرخطر

۵- تهیه و اجرایی سازی طرح عملیاتی پدافند نوین با تأکید بر پدافند شیمیایی و زیستی در مراکز پرخطر

۶- انتقال مراکز پرخطر زیستی مانند آزمایشگاه ها و پسماندهای بیمارستانی و سایر مراکز پرخطر به خارج از حریم مراکز جمعیتی

۷- بازرسی و نظارت مستمر از مراکز پرخطر و واپایش مخاطرات و آسیب پذیری این مراکز و حصول اطمینان از کاهش خطر و آمادگی آنها

۸- تهیه ضوابط و الزامات پدافند غیرعامل برای مراکز پرخطر حوزه زیستی و اجرای آنها پس از تصویب سازمان با تأکید بر حوزه های انسانی، واکسن، غذا و دارو

ز) وزارت راه و شهرسازی

- ۱- اختصاص پهنه‌ای در حریم شهرها برای استقرار و ساماندهی مراکز در سطح قابل قبول خطر و مورد نیاز حوزه شهری با رعایت الزامات و ضوابط پدافند غیرعامل و گنجاندن در طرح‌های جامع شهری
- ۲- اختصاص پهنه‌ای تحت عنوان منطقه یا شهرک صنعتی مختص مراکز پرخطر در خارج از حریم شهر و مستقل از شهرک‌های صنعتی برای تجمیع مراکز پرخطر غیرشهری و گنجاندن آن در طرح‌های ناحیه‌ای/ منطقه‌ای شهری در قالب شهرک‌های صنعتی
- ۳- طراحی، ارتقاء و به‌روزرسانی نظام ایمنی حمل و نقل مواد پرخطر
- ۴- پیش‌بینی و اعمال ملاحظات و الزامات واپایش و ساماندهی مراکز پرخطر در طرح‌های توسعه و جامع شهری

ح) وزارت جهاد کشاورزی

- ۱- تشکیل کارگروه ساماندهی مراکز پرخطر و درجه‌بندی مراکز پرخطر حوزه وزارت برابر دستورالعمل
- ۲- تخصیص زمین مناسب برای احداث منطقه یا شهرک صنعتی مراکز پرخطر در بیرون از شهر
- ۳- انتقال مراکز پرخطر زیستی مانند آزمایشگاه‌ها و مراکز نگهداری سموم و سایر مراکز پرخطر به بیرون از مراکز جمعیتی و مکان‌یابی در خارج از حریم شهرها در مکان‌هایی امن
- ۴- تهیه و اجرایی‌سازی طرح‌های عملیاتی پدافند نوین با تأکید بر پدافند شیمیایی و زیستی
- ۵- بازرسی، نظارت و واپایش از مراکز پرخطر و حصول اطمینان از کاهش خطر مراکز پرخطر
- ۶- تهیه ضوابط و الزامات پدافند غیرعامل برای مراکز پرخطر حوزه زیستی و اعمال آنها پس از تصویب سازمان با تأکید بر حوزه‌های دامی و نباتی
- ۷- تدوین و اجرایی‌سازی طرح‌ها و برنامه‌های عملیاتی با تمرین، تکرار، رزمایش و ارتقاء آمادگی‌های عملیاتی در سطوح عملیاتی مختلف در مراکز پرخطر

ط) سازمان انرژی اتمی

- ۱- تشکیل کارگروه ساماندهی مراکز پرخطر و درجه‌بندی مراکز پرخطر برابر دستورالعمل و انتقال مراکز پرخطر پرتوی و هسته‌ای به بیرون از مراکز جمعیتی و مکان‌یابی در خارج از حریم شهرها در مکان‌هایی امن
- ۲- ساماندهی مراکز دارای زیرساخت‌ها و تجهیزات پرتویی و هسته‌ای پرخطر و اجرای طرح‌های امن‌سازی اضطراری و مصون‌سازی زیرساخت‌های هسته‌ای
- ۳- تهیه و اجرایی‌سازی و رزمایش و ارتقاء آمادگی برنامه‌های پاسخ به شرایط اضطراری صنایع هسته‌ای در برابر تهدیدات و مخاطرات شیمیایی و هسته‌ای
- ۴- ارتقاء و به‌روزرسانی نظام ایمنی هسته‌ای و حمل‌ونقل مواد رادیو اکتیو در مراکز ذی‌ربط و حصول اطمینان اجرای آنها
- ۵- بازرسی و نظارت دائمی مرکز نظام ایمنی هسته‌ای در مراکز دارای تجهیزات هسته‌ای (با تأکید بر بیمارستان‌ها) به‌منظور حصول اطمینان از اجرای ضوابط و مقررات ایمنی هسته‌ای

ی) سازمان حفاظت محیط زیست

- ۱- رصد و پایش آلودگی ناشی از مراکز پرخطر بر محیط زیست و منابع زیستی
- ۲- تدوین و ابلاغ استانداردهای زیست محیطی برای مراکز پرخطر و حصول اطمینان از اجرای آنها
- ۳- بازرسی مداوم از اجرای استانداردهای زیست محیطی مراکز پرخطر و حصول اطمینان از اجرای آنها

ک) شهرداری‌ها

- ۱- تشکیل کارگروه ساماندهی مراکز پرخطر شهری و تعیین مراکز پرخطر مورد نیاز شهری
- ۲- تدوین و اجرایی‌سازی برنامه عملیاتی پدافند نوین شهری

جمهوری اسلامی ایران

فرماندهی کل قوا کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور

شماره: ۱۶۰۵/۱/۳۰۱۳

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۵/۲۱

- ۳- هدایت و راهبری و حصول اطمینان از امن سازی این مراکز با مسئولیت دستگاه ذی ربط
- ۴- رصد و پایش و بازرسی عملیاتی مداوم و حصول اطمینان از ایمنی مراکز پرخطر در محدوده و حریم شهری
- ۵- واپایش رعایت حریم ایمنی مراکز پرخطر در محدوده و حریم شهری و نظارت بر اجرای آن
- ۶- تشکیل تیم های مواد خطرناک (هزمت) برای مقابله با تهدیدات شیمیایی
- ۷- ارزیابی و حصول اطمینان از ایمن سازی مراکز پرخطر در چارچوب وظایف سازمان آتش نشانی

ل) سازمان پدافند غیرعامل کشور

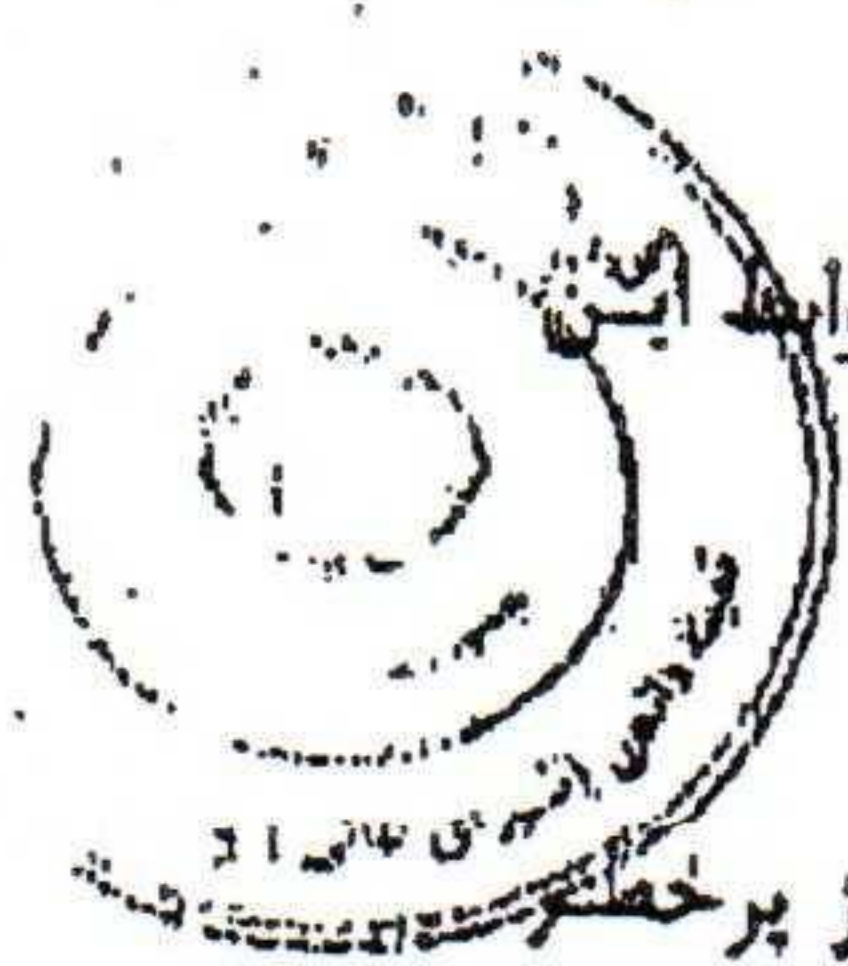
- ۱- ایفاء نقش دبیری در کارگروه ملی ساماندهی و امن سازی مراکز پرخطر و نظارت بر اجرای این دستورالعمل و گزارش سالانه به کمیته دائمی
- ۲- تهیه برآورد مخاطرات مراکز پرخطر موجود در مراکز جمعیتی به صورت سالانه همراه پیشنهاد به کمیته دائمی
- ۳- تهیه و تدوین ضوابط، استانداردها و الزامات و ملاحظات تخصیصی پدافند غیرعامل در مراکز پرخطر و ابلاغ به دستگاه های ذی ربط
- ۴- راهبری اعمال سلاخظرات و الزامات پدافند غیرعامل مراکز پرخطر در ذات طرح های توسعه شهری و صنعتی
- ۵- نظارت بر برگزاری رزمایش ها و تمرین های عملیاتی و حصول اطمینان از آمادگی دستگاه های مربوطه در حوزه مراکز پرخطر
- ۶- نظارت بر پیاده سازی طرح های مصون سازی و مقابله و پاسخ به شرایط اضطراری

م) سازمان بازرسی کل کشور

- ۱- نسبت به بازرسی مستمر و نظارت بر عملکرد دستگاه های کشوری و دریافت گزارش های لازم پیرامون اجرایی سازی مصوبات کمیته دائمی و تصمیمات کارگروه ملی و استانی ساماندهی و امن سازی مراکز پرخطر در این چارچوب اقدام و متخلفان و مستنکفان احتمالی را برابر قانون تعقیب نماید.
- ۲- همکاری با سازمان پدافند غیرعامل کشور برای حصول اطمینان از حسن اجرای مقررات و ضوابط این دستورالعمل و واپایش اجرای تصمیمات استانداران در کارگروه های ساماندهی استانی

ماده ۱۲- اقدامات مشترک دستگاه های اجرایی

- ۱) دستگاه های اجرایی دارای مراکز با اهمیت بالا موظف به تشکیل کارگروه ساماندهی و خروج مراکز پرخطر به منظور شناسایی، درجه بندی و تعیین میزان مخاطرات و شعاع خطر مراکز موجود خود، ظرف مدت ۳ ماه از ابلاغ این دستورالعمل و ارائه به سازمان هستند.
- ۲) دستگاه های اجرایی ملی و استانداری ها موظفند برنامه جامع ای و خروج مراکز پرخطری را که لازم است از مجاورت کانون های جمعیتی به بیرون شهر منتقل شوند، برای درج در برنامه سالانه دستگاه اجرایی تنظیم و اجرایی کرده و نتایج اجرای آن را به سازمان و وزارت کشور گزارش نمایند.
- برای سایر مراکز پرخطری که وجود آنها در مجاورت کانون های جمعیتی ضرورت دارد، برنامه امن سازی اضطراری و کاهش مخاطرات آنها ظرف ۶ ماه از ابلاغ این دستورالعمل با رعایت الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل اجرا گردد.
- ۳) دستگاه های اجرایی دارای مراکز پرخطر موظف به تدوین و اجرایی سازی طرح ها و برنامه های عملیاتی امن سازی اضطراری و کاهش مخاطرات مراکز پرخطر شهری و طرح های مقابله و پاسخ به حوادث CBRNE با تمرین، تکرار، رزمایش و ارتقاء آمادگی های عملیاتی در سطوح عملیاتی مختلف در این مراکز به صورت سالانه و نوبه ای می باشند.

۴) مسئولان پدافند غیرعامل دستگاه‌های اجرایی و استان‌ها موظفند ضمن بازرسی نوبه‌ای و ارزیابی فعالیت مراکز و زیرساخت‌های پرخطر شهری، از پیاده‌سازی و اجرای مصوبات کمیته دائمی و تصمیمات کارگروه ملی و استانی ساماندهی و امن‌سازی مراکز پرخطر اطمینان حاصل نمایند؛ همچنین با کشف آسیب‌پذیری‌ها و مخاطرات مراکز پرخطر، بر اعمال ملاحظات پدافند غیرعامل در طرح‌های جدید و آتی نظارت کنند.

ماده ۱۳- تأمین اعتبار موردنیاز برای اجرای تکالیف این دستورالعمل در حوزه شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی از طریق بودجه سالانه خود و دستگاه‌های اجرایی مذکور در جداول ۷ و ۱۰ قانون بودجه سنواتی از محل بند (م) ماده ۲۸ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) - مصوب سال ۱۳۹۲ مجلس شورای اسلامی - و همچنین پیش‌بینی ردیف اعتباری خاص در لایحه بودجه سنواتی صورت می‌گیرد.

دستگاه‌های اجرایی، پیشنهاد‌های مربوط به تأمین اعتبارات مورد نیاز برای اجرای این دستورالعمل را به سازمان برنامه و بودجه کشور برای پیش‌بینی در لوایح بودجه سنواتی ارائه نمایند.

ماده ۱۴- دستگاه‌های اجرایی موظفند هرگونه قصور و کوتاهی در اجرای این دستورالعمل را به سازمان گزارش کرده و برابر مقررات با فرد متخلف، برخورد کنند.

ماده ۱۵- سازمان با مستنکفان از این دستورالعمل بنابر تخلف یا استنکاف صورت گرفته براساس شیوه‌نامه‌ای که توسط سازمان تنظیم و ابلاغ می‌گردد، برخورد انضباطی کرده و در صورت نیاز از طریق قوه قضائیه اقدام می‌کند.

تبصره- وفق تبصره ۱ قانون تشکیل سازمان، مستنکفان علاوه بر جبران خسارت وارد شده، به مجازات موضوع ماده (۵۷۴) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۳/۰۲ محکوم می‌شوند و چنانچه خسارتی وارد نشده باشد، برابر قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲/۰۹/۰۷ با مستنکف رفتار خواهد شد.

ماده ۱۶- سازمان بر حسن اجرای این مصوبه، نظارت و اجرای آن را به صورت سالانه به کمیته دائمی گزارش کند.

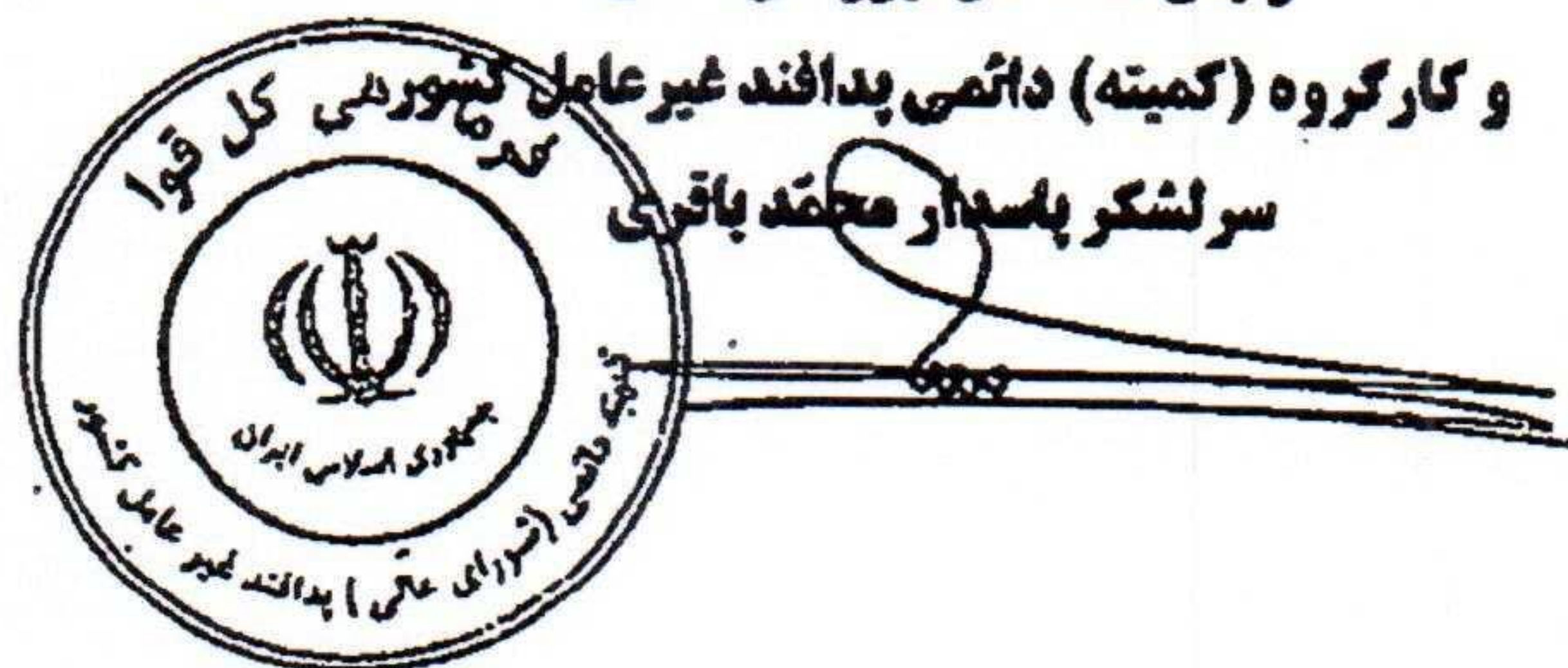
ماده ۱۷- این تصویب‌نامه مشتمل بر هفده ماده و شش تبصره در هشتادوششمین جلسه کارگروه (کمیته) دائمی به تاریخ نوزدهم تیرماه سال یکهزار و چهارصد و سه هجری شمسی به تصویب رسید.

دستورالعمل ساماندهی و امن‌سازی مراکز پرخطر مشتمل بر هفده ماده و شش تبصره که در تاریخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۹ در هشتادوششمین جلسه کارگروه (کمیته) دائمی پدافند غیرعامل کشور به تصویب رسید، به استناد تبصره ۱ قانون تشکیل سازمان پدافند غیرعامل کشور برای اجرا، ابلاغ می‌گردد.

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح

و کارگروه (کمیته) دائمی پدافند غیرعامل کشور

سرلشکر پاسدار محمد باقری

رونوشت:

دفتر فرماندهی معظم کل قوا - دفتر رئیس جمهوری اسلامی ایران - دفتر رئیس قوه قضائیه - دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی - دفتر رئیس ستاد کل نیروهای مسلح - دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی - کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، موسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و سازمان‌های نیروهای مسلح - سازمان بازرسی کل کشور - دیوان محاسبات کشور - دیوان عدالت اداری - معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی - امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات و دبیرخانه کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور